

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ
КАФЕДРА ЗАВОДСЬКОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

Матеріали

III міжнародної науково-практичної конференції

Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ У ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ
ТЕХНОЛОГІЇ, ПРИСВЯЧЕНА 100-
РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Д. П. САЛА**

***FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE
FIELD OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY,
DEDICATED TO THE 100TH ANNIVERSARY OF THE
BIRTHDAY OF D. P. SALO***

24 листопада 2023 р.

November 24, 2023

Харків, Україна

Kharkiv, Ukraine

УДК:615.014.2:615.2

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А. А., проф. Владимірова І. М., проф. Вишневська Л. І., проф. Рубан О. А., проф. Ковалевська І. В., проф. Семченко К. В., доц. Марченко М. В., доц. Ковальова Т. М., ас. Пономаренко Т.О.

Відповідальні секретарі : проф. Ковалевська І. В., проф. Семченко К. В.

Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології: Збірник наукових матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з Дня народження Д. П. Сала (м. Харків, 13 жовтня 2022 р.). Х.: Вид-во НФаУ, 2023.- С. 522 (Серія «Наука»)

Збірник містить матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології», присвяченої 100-річчю з Дня народження Д. П. Сала.

Розглянуті теоретичні аспекти та перспективи розробки лікарських препаратів, висвітлені напрямки наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань сучасної технології створення лікарських препаратів, контролю їх якості, організаційно-економічних аспектів діяльності фармацевтичних підприємств, маркетингових досліджень сучасного фармацевтичного ринку, фармакологічних досліджень біологічно активних речовин.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями розробки та впровадження сучасних лікарських препаратів.

*Матеріали подаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК:615.014.2:615.2

НФаУ, 2023

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ГАЛУЗІ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ, ПРИСВЯЧЕНА 100-РІЧЧЮ З ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ Д. П. САЛА**

Матеріали

III Міжнародної науково-практичної конференції

24 листопада 2023 р.
м. Харків, Україна

трофічних виразках, хворобах очей, носоглотки, ротової порожнини, в гінекології. З обліпихи листя виготовляють препарат Еребра, який застосовується як противірусний засіб. Він має противірусну активність відносно різних штамів вірусів грипу А і В, аденовірусів, параміксовірусів, вірусів простого герпесу, оперізувального лишая, цитомегаловірусу, респіраторно-синцитіального вірусу.

Обліпихи крушиноподібної кора є перспективною сировиною для подальшого створення на її основі нових лікарських препаратів. Актуальним є дослідження складу біологічно активних речовин кори обліпихи крушиноподібної.

Мета дослідження: Дослідити якісний склад та визначити кількісний вміст біологічно активних речовин обліпихи крушиноподібної кори.

Методи дослідження: Якісний склад та кількісний вміст біологічно активних речовин обліпихи крушиноподібної кори встановлювали за допомогою хімічних реакцій, а також хроматографічними методами аналізу (паперова, тонкошарова, газова, високоефективна рідинна хроматографія).

Результати: Проведеними дослідженнями встановлено наявність та визначено кількісний вмісту обліпихи крушиноподібної кори амінокислот ($74,64 \pm 2,21$ мг/г), жирних кислот ($47,90 \pm 1,40$ мг/г), гідроксикоричних кислот ($43,04 \pm 1,25$ мг/г), вуглеводів ($101,46 \pm 2,97$ мг/г), та мінеральних елементів ($8,53 \pm 0,24$ мг/100 г).

Висновки: Досліджено якісний склад та визначено кількісний вміст біологічно активних речовин кори обліпихи крушиноподібної, а саме гідроксикоричних, жирних кислот, амінокислот, вуглеводів та мінеральних елементів. Одержані результати будуть використані для стандартизації обліпихи крушиноподібної кори.

МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ, ЩО ПОСТРАДАЛИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Негода Т.С., Полова Ж.М., Бунечко Н.С.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ,
Україна

Вступ. В даний час організація надання фармацевтичної допомоги дітям у надзвичайних ситуаціях належить до найбільш актуальних завдань медицини надзвичайних ситуацій. Надзвичайні ситуації та стани природного та техногенного характеру нерідко призводять до руйнувань, загрожують життю та здоров'ю населення, у тому числі й дітей.

Мета дослідження. Метою нашого дослідження є розробка методичних підходів та моделі організації фармацевтичної допомоги дітям, які постраждали в умовах надзвичайних ситуацій на територіальному рівні.

Методи дослідження. В основу методології дослідження покладено законодавчо закріплений пріоритет охорони здоров'я дітей, концепцію організації фармацевтичної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій, методологію системного аналізу, теоретичні основи методу експертних оцінок.

Об'єктом дослідження стала фармацевтична допомога як процес забезпечення організації охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими виробами медичного призначення, включаючи методичне та програмне забезпечення формування запасів лікарських засобів та іншими виробами медичного призначення. Предметом дослідження стала організація фармацевтичної допомоги дітям, які постраждали в умовах надзвичайних станів на територіальному рівні. Емпіричну базу дослідження склали зарубіжні та вітчизняні нормативні документи, що регулюють різні аспекти створення та зберігання запасів лікарських засобів та виробів медичного призначення для формувань та медичних установ, анкети експертів - медичних працівників, прайс-ціни оптової торгівлі. У процесі дослідження були використані системний, регіональний, порівняльний, ситуаційний, контент-аналіз, а також методи функціонального та об'єктного моделювання, експертних оцінок, математичної статистики та ін.

Результати експертних оцінок були статистично опрацьовані з використання програмного забезпечення Statistica.

Основні результати. В наш час у всьому світі спостерігається підвищений рівень ризику виникнення великих надзвичайних ситуацій (НС) природного та техногенного характеру. Проведений огляд іноземних та вітчизняних наукових публікацій показує, що для всіх розвинених країн запобігання та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій є важливим державним завданням, для вирішення яких створюються спеціальні служби. Наприклад, у США координація дій щодо ліквідації наслідків великомасштабних НС покладено на федеральне агентство з управління надзвичайними ситуаціями, у Німеччині – федеральне агентство з технічного забезпечення тощо.

Основні зобов'язання щодо дітей у ході гуманітарних акцій (ЮНІСЕФ, 2010 р.) встановлюють, що дітям має бути забезпечений рівний доступ до основних медичних послуг, у межах яких приймаються високоефективні заходи щодо профілактики та лікування. При цьому стратегічним результатом у галузі охорони здоров'я в період гуманітарної кризи є запобігання надмірній смертності серед дитячого населення. Водночас, у низці міжнародних документів недостатня увага приділяється створенню спеціалізованих запасів лікарських засобів та виробів медичного призначення, що застосовуються для надання медичної допомоги дитячому населенню, що постраждало за умов надзвичайних ситуацій.

Необхідність урахування потенційно можливих видів надзвичайних ситуацій, вікових особливостей дитячого організму, можливості застосування інформаційних технологій управління запасами лікарськими засобами, а також недосконалість нормативно-правової бази в галузі медицини надзвичайних ситуацій стали обґрунтуванням створення моделі організації фармацевтичної

допомоги дітям, які постраждали в умовах надзвичайних ситуацій, з урахуванням системного аналізу.

Для цього, з використанням методології IDEF0, нами було побудовано функціональну модель організації фармацевтичної допомоги дітям, постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій, що відображає її основну функцію, а також матеріальні та інформаційні ресурси, що забезпечують її реалізацію. Кінцева мета розробки цієї моделі полягає у визначенні основних компонентів ефективної фармацевтичної допомоги дітям, які постраждали в умовах надзвичайних ситуацій на територіальному рівні, критеріями якої є своєчасність та доступність.

Розроблена функціональна модель включає 2 рівні: контекстну діаграму та її деталізацію.

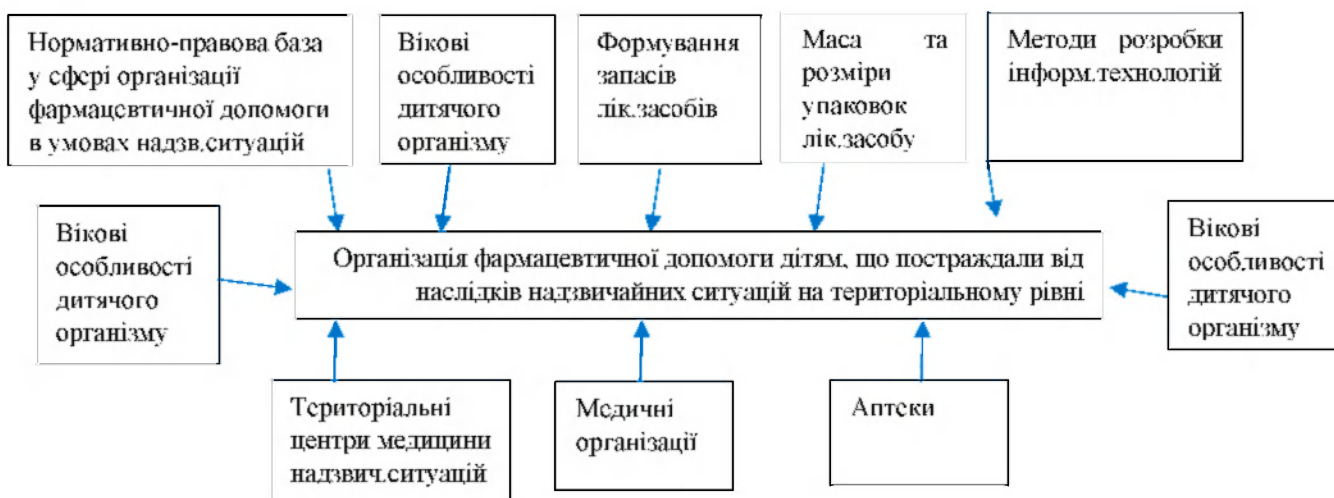

Рис. 1. Контекстна діаграма функціональної моделі організації фармацевтичної допомоги дітям, що постраждали від наслідків надзвичайних ситуацій на територіальному рівні

Спочатку було побудовано контекстну діаграму розробленої функціональної моделі, що забезпечує, згідно з методологією IDEF0, можливість її подальшої деталізації (рисунок 1).

Далі нами, відповідно до методології IDEF0, було проведено деталізацію контекстної діаграми функціональної моделі організації фармацевтичної допомоги дітям, які постраждали в умовах надзвичайних ситуацій, на ряд функціональних блоків (підготовчий, експериментальний та прикладний етапи), що відображають основні компоненти ефективної фармацевтичної допомоги.

Висновки. Актуалізовані вимоги та результати контекстної діаграми функціональної моделі стануть основою для розробки методики формування складів запасів лікарських засобів для надання медичної допомоги дітям, які постраждали в умовах надзвичайних ситуацій.